

[Petra Petersen.]

I 1954—55 var det således kun 40 000 kr., og det uddanner man ikke mange for. Det er derfor et stort gode at få lovfæstet, at der skal ydes hjælp til denne uddannelse; derom er der ingen tvivl. Hvad der er mere tvivlsomt for mig, er, hvilket beløb der i virkeligheden bliver tilstillet mødrehjælpsinstitutionerne. Man må undskylde, hvis jeg er lidt skeptisk, men ærlig talt er jeg ikke glad for udtalelser, der svæver oppe i det blå. At socialministeren agter at søge tilslutning fra bevillingsmyndighederne til forøgede bevillinger til institutionerne i det omfang, det findes påkrævet, siger mig ikke så forfærdelig meget; men de erfaringer, jeg har indhentet i årenes løb angående bevillinger af denne art, siger mig en del. Den højtærede justitsminister siger også, at det er hans håb, at det vil blive muligt at fortsætte ad bevillingens vej. Ville det ikke være muligt for den højtærede justitsminister at få sin kollega socialministeren til at fortælle, hvormeget man i første omgang i det mindste regner med at kunne afse til oprettelse af hjem og til uddannelse for enlige mødre, så kan vi måske med justitsministeren håbe på fremtidsmuligheder.

De omtalte to ændringer i lov om mødrehjælpsinstitutioner tager sigte på økonomisk hjælp. Dertil kommer det forslag, som kommer til behandling her i tinget i morgen om ændringer i lov om offentlig forsorg. De tager også sigte på forbedring af de enlige mødres kår, selvom man her omhyggeligt har undgået det, der er så vigtigt, nemlig retten til at få normalbidraget forudbetalt af det offentlige, selv når den pågældende moder har en rimelig indtægt. Jeg vil gerne sige det så stærkt, som det er mig muligt, for at jeg ikke skal blive misforstået: de enlige mødre trænger til al den hjælp og forståelse, vi kan give dem; de har længe været behandlet som samfundets stedbørn, og der skal meget mere til end det, der nu er foreslået, før disse mødre får forsvarlige, menneskelige livsvilkår, men derfor må man ikke glemme, at problemet vedrørende svangerskabsafbrydelse ikke alene har relation til de enlige mødre. I kommissionsbetænkningen side 30, afsnit D, kan man se, at i 1939—40 var de 42 pct. af ansøgerne om svangerskabsafbrydelse ugifte kvinder. Men i 1949—50 var det kun 29 pct., der var ugifte.

Nu ved jeg udmærket — det siger betænkningen iøvrigt også — at de ugifte kvinder ikke har helt de samme muligheder for at få en legal afbrydelse af deres svangerskab, som de gifte har, og derfor går de ikke til mødrehjælpen i så stort tal. De hører til den store hær på 10 000—15 000, der klarer det selv. Men når 71 pct. af ansøgerne om svangerskabsafbrydelse er gifte kvinder, hjælper det dem ikke stort, at man siger til dem: giv jer tilfreds; nu sørger vi for at uddanne de enlige mødre, og så kommer turen senere til jer. Hvis man skal hjælpe, skal man ikke alene sætte ind nu, men også overalt, hvor det er nødvendigt, så man kommer alle de trængende kvinder til hjælp. Det fremgår med al ønskelig tydelighed af betænkningen, at kvinder med betegnelsen husmødre udgør mødrehjælpsinstitutionernes største klientel. Disse husmødre er som regel arbejderkoner med flere børn og — som betænkningen side 31, tabel 4, viser — med indtægter, der ligger betydeligt under gennemsnitsindtægten her i hovedstaden.

Over de illegale aborter har vi ingen statistik; vi kender ikke motiverne, men der er grund til at tro, at de ikke skiller sig særlig ud fra dem, man kender gennem mødrehjælpens arbejde. I kommissionsbetænkningen kan man læse om den skæbne, der bliver disse kvinder og deres børn til del, såfremt de føder deres børn. Læge Henrik Hoffmeyer har foretaget en efterundersøgelse af ca. 500 kvinder, som i 1943 henvendte sig til mødrehjælpen med ønsket om svangerskabsafbrydelse. For det første viste undersøgelsen, at 26 pct. af de kvinder, der havde fået afslag, aborterede inden fødslen; det var spontane aborter, og det var kriminelle aborter. Men mere bemærkelsesværdigt viste undersøgelsen, at 2,7 pct. af disse børn var dødfødte; som bekendt ligger gennemsnitsprocenten på omkring 1,8. Hvad der efter min mening er endnu værre, er, at dødeligheden blandt disse børn var 9,4 pct. mod en børnedødelighed i København på i almindelighed 3,6 pct. — altså dødelighedsprocenten i barnets første leveår. Jeg synes, det med al tydelighed viser, i hvor høj grad abortproblemet er et socialt problem, og det er ikke uden grund, at disse mødre er bange for at føde deres børn.

Der er desuden mange andre grunde til, at kvinderne ikke tør sætte børn i verden,